

فصل

عمران شهری

۲۴

مقدمه

آمارهای ارائه شده در این فصل مربوط به تأسیسات و تجهیزات عمرانی شهرهای استان هرمزگان در زمینه مجتمع فرهنگی و هنری (فرهنگسرا) میدین میوه و تره‌بار، آرامستان، مشخصات ایستگاه‌های آتش‌نشانی، پسماندهای جمع‌آوری شده و وضعیت فضای سبز می‌باشد. آمارهای فوق که توسط شهرداری‌های استان به روش ثبتی تهیه می‌شود از طریق شهرداری‌ها تهیه و در این فصل ارائه شده است.

تعاریف و مفاهیم

مجتمع فرهنگی و هنری (فرهنگسرا): مرکزی که توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با اهداف و کاربری‌های فرهنگی، هنری و آموزشی برای اشاعه فرهنگ و هنر در مکانی با امکانات سالن سینما و نمایش یا سالن اجتماعات، کتابخانه، کلاس‌های آموزشی، کارگاه‌های هنری، گالری، دفاتر اداری، کافی‌شاپ و با متر از متوسط ۵۰۰ مترمربع زیربنا احداث شده و فعالیت می‌نماید.

حوادث: به فرد یا خانواری گفته می‌شود که بر اثر حوادث طبیعی یا غیر طبیعی از لحاظ اقتصادی یا جمعی دچار آسیب شده است.

آرامستان: مکانی برای دفن درگذشتگان که دارای امکانات مورد نیاز است.

آرامستان عمومی: آرامستانی که تمامی خدمات آن توسط شهرداری یا دهیاری به عموم شهروندان ارائه می‌شود و می‌تواند فعال یا غیر فعال باشد.

آرامستان غیر عمومی: آرامستانی که تحت نظارت شهرداری و یا دهیاری است و تمامی خدمات آن توسط سایر نهادها (به جز شهرداری و دهیاری) ارائه می‌شود و می‌تواند فعال یا غیر فعال باشد.

آتش‌نشانی: فعالیت‌هایی که به منظور پیشگیری و اطفاء حریق و امداد و حفظ جان و مال مردم انجام می‌شود.

ایستگاه آتش‌نشانی: مکانی تحت مالکیت و نظارت شهرداری، متشکل از سه بخش جایگاه خودرویی و لوازم و تجهیزات، محل استقرار و انتظار نیروها و بخش اداری - آموزشی که جهت ایفای

وظیفه آتش‌نشانی براساس ضوابط و دستورالعمل‌ها در منطقه‌ای مستقل از ساختمان شهرداری احداث شده است.

پسماند: به مواد جامد، نیمه جامد، مایع (غیر از فاضلاب) و گاز گفته می‌شود که به طور مستقیم یا غیر مستقیم حاصل فعالیت انسان بوده و از نظر تولید کننده ضایع تلقی می‌شود.

بوستان: بوستان یا پارک عبارت است از فضای طراحی شده‌ای که در مالکیت عموم قرار دارد و جزیی از فضاهای شهری محسوب می‌شود، این فضاها توسط درختان و گیاهان پوشیده شده است و براساس نظارت و مدیریت انسان، حفظ و نگهداری یا احداث می‌شوند. همچنین برای تفریح و لذت بردن انسان، یا برای حفاظت از حیات وحش یا زیستگاه طبیعی آن را ایجاد کرده اند.

قطعات پراکنده فضای سبز: فضاهای سبزی که فاقد امکانات تاسیسات رفاهی و میلمان شهری باشد که شامل (۱- توده درختکاری ۲- توده غیردرختکاری)

- در مورد فضاهای سبز که از جنس سطح دو بعدی نمی‌باشد نظیر احداث دیواره‌های سبز و یا توسعه‌های مربوط به بام سبز که گاه‌ها در روی سطح سخت برخی از قطعات فضای سبز ایجاد می‌شود می‌بایست مساحت این قسم از قطعات فضای سبز به صورت زیر مجموعه‌ای از همان قطعه ذکر شود. همچنین اینگونه فضاهای سبز که در خارج از قطعات موجود فضای سبز باشد (از نوع توسعه سطحی احداث) خود شامل شماره قطعه جدیدی می‌باشد.

کمربند سبز: برای تعیین حدود شهر، کنترل گسترش شهر، جلوگیری از رشد بی‌رویه و به هم خوردن تناسب ساخت مورفولوژی شهر ایجاد می‌شوند. کمربندهای سبز در روند پویای شهر ممکن است نقش اولیه خود را از دست بدهند ولی نقش بالقوه آنها به عنوان فضای سبز تعادل بخش و تفرجگاه شهری و شاخص زنده جهت تشخیص روند شهر پا برجا می‌ماند. ساخت این کمربندها در پیرامون شهرها نقش‌های زیر را ایفا می‌کند:

- جلوگیری از انهدام زمین‌های قابل کشت در حومه در اثر گسترش شهرها.

- تصفیه و تلطیف هوای شهر و غربال بادهای ورودی شهر.

- جلوگیری از گسترش بی‌رویه شهر بهره‌برداری اقتصادی با بازدهی مفید از سرمایه‌گذاری انجام شده.

گزیده اطلاعات

استان هرمزگان در سال ۱۴۰۰ دارای ۴۹ شهرداری بوده است در همین سال تعداد ۲۲ مجتمع فرهنگی و هنری با مساحت ۳۵۰۱۵/۵ مترمربع و ۱۰ میدان تره بار با مساحت حدود ۴۴۴۲۴۲ متر مربع در استان فعال بوده است که شهر بندرعباس با تعداد ۷ میدان میوه تریاره با وسعت ۴۲۲۰۲۰ متر مربع بیشترین سهم را به خود اختصاص داده است.

در سال ۱۴۰۰ بیش از ۱۲۲ هزار تن پسماند از سطح شهر بندرعباس جمع آوری شده که نسبت به سال قبل ۱۰/۵ درصد افزایش داشته است.

در همین سال تعداد ۱۰ ایستگاه آتش نشانی با ۲۵۲ پرسنل عملیاتی در شهر بندرعباس مشغول فعالیت بوده‌اند. از مجموع ۳۱۰۶ حادثه اتفاق افتاده در سطح شهر بندرعباس ۱۷۹۸ مورد معادل ۴۴ درصد مربوط به آتش سوزی و ۱۷۴۰ معادل ۵۶ درصد نیز مربوط به حوادث غیر آتش سوزی می باشد.

(مترمربع)

۱-۲۴- خدمات شهری و شهرداری : ۱۴۰۰

آرامستان		میادین میوه و تره بار		مجتمع فرهنگی و هنری (فرهنگسرا)		شهر
مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	
.	.	.	.	۱۶۵۱/۸	۱	ابوموسی .....
.	.	.	.	۱۶۵۱/۸	۱	ابوموسی .....
۳۰۳۷۱۹	۵	۱۱۷۰۰	۱	۷۰۲۱	۳	بستک .....
۱۴۰۰۰۰	۱	۱۱۷۰۰	۱	۵۸۸۰	۲	بستک .....
۵۹۹۶۸	۱	.	.	.	.	جناح .....
۵۷۰۳۲	۱	.	.	.	.	کوهیچ .....
۴۶۷۱۹	۲	.	.	۱۱۴۱	۱	هنگوئیه .....
۲۶۲۷۴۲۴۱	۳	.	.	.	.	بشاگرد .....
۲۶۲۶۶۲۸۶	۲	.	.	.	.	سردشت .....
۷۹۵۵	۱	.	.	.	.	گوهران .....
۲۳۱۳۸۴۵	۱۱	۴۲۲۰۲۰	۷	۴۴۷۵	۵	بندرعباس .....
۲۱۶۲۳۴۲	۴	۴۲۲۰۲۰	۷	۳۲۸۰	۴	بندرعباس .....
۸۱۹۰	۱	.	.	.	.	تازیان پایین .....
۵۰۰۰۰	۳	.	.	۱۱۹۵	۱	تخت .....
.	.	.	.	.	.	فین .....
۸۴۱۵۵	۱	.	.	.	.	قلعه قاضی .....
۹۱۵۸	۲	.	.	.	.	هرمز .....
۲۲۹۳۸۴	۶	.	.	۲۲۱۶/۱	۱	بندرلنگه .....
۵۵۹۵۲	۱	.	.	.	.	بندرچارک .....
۴۲۷۹۹	۲	.	.	۲۲۱۶/۱	۱	بندرکنگ .....
۱۲۰۰۰۰	۲	.	.	.	.	بندرلنگه .....
۱۰۶۳۳	۱	.	.	.	.	کیش .....
۲۳۵۵۱۲	۶	.	.	۱۵۶۲/۶	۱	لمزان .....
۲۹۶۸۳	۳	.	.	۱۵۶۲/۶	۱	پارسیان .....
۳۵۸۲۹	۱	.	.	.	.	پارسیان .....
۱۷۰۰۰۰	۲	.	.	.	.	دشتی .....
۴۶۰۰۰	۲	.	.	۳۰۷	۱	کوشکنار .....
۳۱۰۰۰	۱	.	.	.	.	جاسک .....
۱۵۰۰۰	۱	.	.	۳۰۷	۱	بندر جاسک .....
						لیردف .....

۱-۲۴- خدمات شهری و شهرداری : ۱۴۰۰ (دنباله)

(مترمربع)

آرامستان		میادین میوه و تره بار		مجتمع فرهنگی و هنری (فرهنگسرا)		شهر
مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	
۹۵۰۰۰	۲	.	.	۹۰	۱	حاجی آباد .....
۹۰۰۰۰	۱	.	.	۹۰	۱	حاجی آباد .....
۵۰۰۰	۱	.	.	.	۰	سرگز احمدی .....
.	.	.	.	.	۰	فارغان .....
۱۹۲۵۹۰	۶	.	.	۷۱۹۸	۱	خمیر .....
۵۷۰۰۰	۳	.	.	.	۰	پل .....
۷۲۵۰۰	۱	.	.	.	۰	خمیر .....
۶۳۰۹۰	۲	.	.	۷۱۹۸	۱	رویدر .....
۸۳۰۰۰	۴	.	.	۴۵۲۰	۲	رودان .....
۱۵۰۰۰	۱	.	.	.	۰	بالاشهر .....
۱۰۰۰۰	۱	.	.	۵۰۰	۱	بیکاه .....
۲۸۰۰۰	۱	.	.	۴۰۲۰	۱	دهبازر .....
۳۰۰۰۰	۱	.	.	.	۰	زیارتعلی .....
۱۶۶۰۰۰	۴	.	.	.	۰	سیریک .....
۱۳۰۰۰۰	۲	.	.	.	۰	سیریک .....
۱۶۰۰۰	۱	.	.	.	۰	کوهستک .....
۲۰۰۰۰	۱	.	.	.	۰	گروک .....
۴۲۶۹۰۰	۱۹	۳۶۰	۱	۳۸۰۵	۴	قشم .....
۳۵۰۰۰	۱	.	.	.	۰	درگهان .....
۱۲۳۲۰۰	۲	.	.	۲۴۰۰	۱	رمکان .....
۵۷۰۰۰	۲	۳۶۰	۱	۱۰۵۵	۱	سوزا .....
۴۲۰۰۰	۳	.	.	.	۰	طبل .....
۷۹۰۰۰	۸	.	.	۱۵۰	۱	قشم .....
۹۰۷۰۰	۳	.	.	۲۰۰	۱	لافت .....
۳۳۸۷۳۴	۱۱	۱۰۱۶۲	۱	۲۱۶۹	۲	میناب .....
۳۱۱۲۴	۴	.	.	.	۰	بندزرک .....
.	.	.	.	.	۰	تیرور .....
۲۳۰۰۰	۱	.	.	.	۰	زهوکی .....
۶۶۱۰	۲	.	.	۱۰۴۳	۱	سندرک .....
۱۲۸۰۰۰	۲	.	.	.	۰	کرگان .....
۵۰۰۰۰	۱	۱۰۱۶۲	۱	۱۱۲۶	۱	میناب .....
۱۰۰۰۰۰	۱	.	.	.	۰	هشتبندی .....

مأخذ - شهرداری های استان هرمزگان

۲۴-۲- مشخصات ایستگاه‌های آتش نشانی برحسب مناطق شهرداری در مرکز استان

تعداد آتش‌سوزی	تعداد حوادث (بجز آتش‌سوزی)	تعداد ناوگان عملیاتی هر ایستگاه	تعداد پرسنل عملیاتی	تعداد ایستگاه‌های آتش‌نشانی	سال و منطقه شهری
۶۱۰	۵۴۹	۲۹	۱۶۵	۶	۱۳۸۵
۱۱۳۷	۷۵۰	۳۳	۹۱	۸	۱۳۹۰
۱۲۴۸	۱۲۱۱	۳۴	۱۸۴	۹	۱۳۹۵
۱۳۵۸	۱۲۸۹	۳۴	۱۹۴	۱۰	۱۳۹۶
۱۲۵۳	۱۵۲۵	۳۸	۱۷۸	۱۰	۱۳۹۷
۱۳۱۳	۱۶۷۹	۳۱	۲۰۶	۱۰	۱۳۹۸
۱۷۹۸	۱۵۵۸	۱۱۱	۲۳۹	۱۰	۱۳۹۹
۱۳۶۶	۱۷۴۰	۳۱	۲۵۲	۱۰	۱۴۰۰
...	...	...	...	۲	منطقه ۱
...	...	...	...	۲	منطقه ۲
...	...	...	...	۲	منطقه ۳
...	...	...	...	۴	منطقه ۴

مأخذ - شهرداری بندرعباس

(تن در سال)

۲۴-۳- پسماند جمع‌آوری شده خانگی به تفکیک مناطق چهارگانه شهرداری مرکز استان

پسماند خانگی	پسماند کل	سال و منطقه شهری
۱۰۲۰۰	۱۰۲۰۰	۱۳۸۵
۱۲۷۷۵۰	۱۲۷۷۵۰	۱۳۹۰
۱۰۹۵۰۰	۱۰۹۵۰۰	۱۳۹۵
۱۳۲۰۱۳	۱۳۲۰۱۳	۱۳۹۶
۱۰۱۴۳۸	۱۰۱۴۳۸	۱۳۹۷
۱۱۴۱۳۸	۱۱۴۱۳۸	۱۳۹۸
۱۱۰۷۰۰	۱۱۰۷۰۰	۱۳۹۹
۱۱۲۶۵۹	۱۲۲۲۹۱	۱۴۰۰
۲۸۸۷۹	...	منطقه ۱
۳۱۶۹۲	...	منطقه ۲
۲۳۶۳۱	...	منطقه ۳
۲۸۴۵۷	...	منطقه ۴

مأخذ - شهرداری بندرعباس

۲۴-۴- وضعیت فضای سبز مرکز استان برحسب مناطق

(مترمربع)

مساحت کمربند سبز	قطعات پراکنده فضای سبز		بوستان		سال و مناطق
	مساحت	تعداد	مساحت	تعداد	
...	...	...	...	...	..... ۱۳۸۵
...	...	...	...	...	..... ۱۳۹۰
...	...	...	...	...	..... ۱۳۹۵
...	...	...	...	...	..... ۱۳۹۶
۳۰۳۶۴۲۰	۱۲۱۳۳۲۰	...	...	...	..... ۱۳۹۷
۳۰۳۶۴۲۰	۱۲۱۳۳۲۰	...	...	...	..... ۱۳۹۸
۳۰۳۶۴۲۰	۱۳۷۸۶۱۹	...	۲۲۲۹۱۴۸	۲۶۴	..... ۱۳۹۹
۳۰۲۰۰۰	۲۱۱۴۹۸۱	...	۲۲۵۳۹۰۳	۲۶۵	..... ۱۴۰۰
...	...	...	۱۳۴۹۴۴۵	۱۰۹	..... منطقه ۱
...	...	...	۴۱۰۹۵۰	۷۷	..... منطقه ۲
...	...	...	۲۲۰۷۶۰	۳۵	..... منطقه ۳
...	...	...	۲۷۲۷۴۸	۴۴	..... منطقه ۴

ماخذ- شهرداری بندرعباس